

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Fetcu Andrian în numele inculpatului Vrancean Boris, prin care se solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Vrancean Boris Procopii, născut la 05 august 1961, originar din s. Sobari r-l Soroca, domiciliat s. Bușila r-l Ungheni.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 23.12.2014-10.02.2015
2. instanța de apel: 11.03.2015-22.04.2015
3. instanța de recurs: 08.07.2015 - 07.10.2015

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 10 februarie 2015, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Vrancean Boris Procopii, a fost condamnat în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 400 unități convenționale ce constituie 8.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Vrancean B. în perioada de timp cuprinsă între 01 ianuarie 2012 pînă la 01 iulie 2014, fiind persoană publică, activînd din 05 ianuarie 2005 în funcția de secretar al Consiliului local din cadrul Primăriei s. Bușila, r-nul Ungheni, fiind responsabil de întocmirea fișelor de pontaj și evidența orelor de muncă, din interes personal, în fișele de pontaj ale Primăriei, a înscris date vădit false privind evidența timpului de lucru a directorului căminului cultural sat. Bușila, raionul Ungheni - Zețu Sergiu.

Astfel, reieșind din datele vădit false înscrise de către secretarul consiliului local, Vrancean B., în documentele oficiale ale Primăriei s. Bușila, directorul căminului cultural, Zețu S., în perioada de timp indicată, s-a aflat zilnic la locul său de muncă de bază îndeplinindu-și atribuțiile sale funcționale de 8 ore pe zi, cu toate că de facto persoana în cauză, în aceeași perioadă de timp mai era angajată prin

cumul și în calitate de operator la stația PECO din sat. Bușila, raionul Ungheni, care aparține SRL „Corpetrolis”.

Din cauza dată, directorul căminului cultural din sat. Bușila, raionul Ungheni - Zețu S., nu s-a aflat permanent la locul său de muncă de bază în timpul indicat în tabel, fiindu-i achitat nelegitim și un salariu în sumă totală de 6.439,33 lei, ceea ce constituie un prejudiciu cauzat intereselor publice.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Vrancean B. a fost calificată *de drept* în baza art. 332 alin. (1) Cod penal și anume – *falsul în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din alte interese personale.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul, Fetcu Andrian, în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să nu-i fie aplicată pedeapsa complementară obligatorie, cu aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- consideră hotărârea primei instanțe prea aspră, în partea aplicării pedepsei complementare obligatorii;

- inculpatul de la faza incipientă a urmăririi penale cât și în instanța de judecată a recunoscut pe deplin vina, s-a căit de comiterea faptei incriminate, a optat pentru examinarea cauzei în procedură restrânsă, astfel a contribuit la soluționarea pricinii în termeni rezonabili;

- inculpatul nu are careva antecedente penale, este de vîrstă înaintată, infracțiunea săvârșită este una mai puțin gravă și se caracterizează pozitiv la locul de trai;

- infracțiunea săvârșită de inculpat nu a fost cu careva intenții în scop personal, dar cu scop mai mult în interesul societății și cu tolerarea tacită din partea conducerii, dat fiind faptul că nu era altă soluție de a fi suplinită funcția și de a avea grijă de activitatea sectorului, în acest fel fiind asigurată funcționarea și organizarea activităților culturale pentru populația din localitate, de asemenea recurgerea la săvârșirea acestei infracțiuni s-a datorat și situației bugetare și sociale notoriu dezastruoase din țară.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 aprilie 2015, a fost respins apelul avocatului Fetcu A., ca nefondat și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a conchis săvârșirea infracțiunii imputate de către inculpat.

La capitolul stabilirii pedepsei, instanța de apel a considerat că prima instanță ținînd cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal i-a stabilit inculpatului pedeapsă sub formă de amendă în limitele sancțiunii art. 332 alin. (1) Cod penal, iar măsura de pedeapsă stabilită de instanță fiind adecvată faptei comise de el, fiind totodată respectate și prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a constatat că la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță a respectat de asemenea și prevederile art. 8 Cod penal, ce stipulează că caracterul infrațional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Totodată, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a aplicat inculpatului sancțiunea în limitele prevăzute de legislație la momentul comiterii ultimei acțiuni infraționale și pedeapsa complementară obligatorie - privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani, având în vedere faptul că la momentul săvârșirii ultimei acțiuni infraționale prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal de către inculpat - 01 iulie 2014, sancțiunea normei imputate a fost modificată prin Legea nr. 326 din 23 decembrie 2013, în vigoare din 25 februarie 2014.

În viziunea instanței de apel, este neîntemeiat apelul avocatului privind aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal în scopul înlăturării pedepsei complementare aplicate de către prima instanță, deoarece nu au fost constatate careva circumstanțe excepționale, iar pedeapsa stabilită inculpatului este adecvată faptelor săvârșite și efectivă pentru reeducarea și corijarea lui.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Fetcu A. în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care s-ar ameliora pedeapsa penală în privința inculpatului.

În motivarea recursului ordinar, autorul invocă argumente similare cu cele indicate în apelul declarat în numele inculpatului, suplimentar menționând că:

- consideră inoportun de a-l priva de funcția sa pe inculpat, luând în considerație că are puțin pînă la pensie și nici conducerea Primăriei sat. Bușila nu este cointeresată în aceasta, reieșind din cererea și caracteristica eliberată inculpatului;

- sancțiunea sub formă de amendă aplicată inculpatului este suficientă, aceasta fiind și executată deja, însă consideră că inculpatului urmează a-i fi aplicate prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal în scopul înlăturării pedepsei complementare obligatorii;

- instanțele de fond nu au constatat careva circumstanțe agravante în privința inculpatului, fiind constatate doar circumstanțe atenuante, fapt ce justifică diminuarea pedepsei stabilite prin hotărîrea primei instanțe.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând de a respinge prezentul recurs ca inadmisibil, deoarece în conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la data de 22 aprilie 2015 în prezența procurorului, inculpatului și avocatului, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată cu înștiințarea despre faptul că decizia motivată va fi pronunțată la data de 20 mai

2015. Astfel, inculpatul a primit contra semnătură copia deciziei motivate la data de 20 mai 2015, iar la data de 21 mai 2015 aceasta a fost expediată și avocatului său, fapt ce a constituit o posibilitate reală de a declara recurs în termenul stabilit de lege. Consideră că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul din data de 29 iunie 2015 a fost declarat peste 9 zile de la data scurgerii termenului de 30 de zile de declarare a recursului ordinar.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Astfel, în prezenta speță Colegiul reține că, decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la data de 20 mai 2015 și tot la aceeași dată a fost înmînată contra semnătură inculpatului. De asemenea, prin scrisoarea de însoțire din 21 mai 2015 copia deciziei motivate a instanței de apel, a fost expediată și avocatului Fetcu A. Prin urmare, Colegiul statuează că avocatul a declarat recurs ordinar împotriva hotărîrii instanței de apel la data de 18 iunie 2015, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilei oficiului poștal aplicată pe plic (f.d. 6 v. 2), astfel instanța de recurs conchide că, recursul avocatului Fetcu A. în numele inculpatului este declarat în termenul de 30 de zile prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sînt vădit neîntemeiate.

Avocatul în recursul său nu a făcut trimitere la un careva temei concret prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, însă din textul recursului se constată că acesta semnalează temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce prevede că, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Așadar, instanța de recurs atestă că apărătorul inculpatului nu contestă starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor acestuia, din care considerente Colegiul nu se va expune referitor la aceste aspecte, dar critică hotărîrea dată în partea pedepsei menținute de instanța de apel și anume solicită aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal în scopul înlăturării pedepsei complementare obligatorii.

În opinia Colegiului, temeiul pentru recurs semnalat de către avocat nu și-a găsit confirmarea, iar neaplicarea pedepsei complementare inculpatului în condițiile art. 79 Cod penal și în circumstanțele prezente la caz, precum sunt recunoașterea vinei, căința sinceră, solicitarea inculpatului de a fi judecată cauza în procedură

restrînsă contribuind la soluționarea pricinii în termeni rezonabili, lipsa antecedentelor penale, vârsta înaintată, caracteristica pozitivă la locul de trai și faptul că infracțiunea săvârșită este una mai puțin gravă, ce nu pot fi considerate ca circumstanțe excepționale.

Mai mult ca atât, referitor la circumstanțele reținute în speță de către instanțele de fond și invocate de recurent cum ar fi, *recunoașterea vinei, căința sinceră și faptul că inculpatul a optat pentru examinarea cauzei în procedură restrînsă, astfel a contribuit la soluționarea pricinii în termeni rezonabili*, instanța de recurs remarcă că, aceste circumstanțe au atras incidența procedurii simplificate în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, la cererea inculpatului, în urma căreia prima instanță a stabilit inculpatului minimul pedepsei cu amenda prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod, reducând o pătrime din această pedeapsă. În consecință, circumstanțele atenuante menționate nu pot fi valorificate și ca circumstanțe excepționale pentru aplicarea art. 79 Cod penal, precum și în condițiile art. 78 alin. (2) Cod penal, în scopul înlăturării pedepsei complementare obligatorii, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Ce ține de circumstanța privind *vârsta înaintată a inculpatului și faptul că are puțin pînă la pensie* instanța de recurs reține din lucrările dosarului că inculpatul are doar 54 de ani, fapt ce nu poate fi considerat ca circumstanță excepțională.

Prin urmare, Colegiul penal menționează că împrejurările supra menționate nu pot fi reținute în cazul inculpatului, deoarece nu sunt circumstanțe ce ar constitui o excepție a comportamentului și personalității ultimului, ce ar permite aplicarea în privința sa a dispozițiilor art. 79 Cod penal, fapt menționat și în Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr. 8 din 11.11.2013 „*Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*”, în care este stipulat că, aplicarea art. 79 Cod penal este admisibilă, doar în cazul în care există, ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor, ori a personalității inculpatului, împrejurările obișnuite fiind cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor, ele nefiind considerate drept excepționale. În acest sens Colegiul penal remarcă că, în prezenta speță nu au fost stabilite careva împrejurări ce micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate -I, II (persoana cu dezabilitați severe și accentuate), merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră).

Astfel, în cazul de față nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 79 Cod penal privind înlăturarea pedepsei complementare obligatorii, prevăzută de lege. *Privarea de dreptul de a ocupa funcții publice* este obligatorie în cazul dat, deoarece nu s-au constatat circumstanțele excepționale, astfel, instanța de recurs consideră nefondat apelul în sensul neaplicării pedepsei complementare.

Nu în ultimul rând, instanța de recurs atenționează că reieșind din norma art. 79 Cod penal, care stipulează că *ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsă complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională*, rezultă că aplicarea art. 79 Cod penal este o prerogativă a instanței de judecată la individualizarea pedepsei și nu o obligație, cu excepția minoratului persoanei care a săvârșit o infracțiune.

Totodată, Colegiul consideră că în cazul supus examinării atât pedeapsa principală cât și pedeapsa complementară stabilită de către instanțele de fond este în limitele legii, luând în considerație criteriile generale de individualizare prevăzute în art. 75 Cod penal, nefiind constatate careva încălcări ale drepturilor inculpatului, căruia i-a fost stabilită o pedeapsă echitabilă, iar termenul pedepsei complementare stabilite va duce la corectarea și reeducarea acestuia, ținând cont de scopul pedepsei penale prevăzută la art. 61 Cod penal.

Având în vedere toate împrejurările cauzei, instanța de recurs consideră, că pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale ce constituie 8.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani, stabilită în sarcina inculpatului, cu reducere a 1/4 din limitele de pedeapsă prevăzute de lege, în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și modalitatea de executare a acesteia, în viziunea Colegiului a fost individualizată corect și în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar neaplicarea pedepsei complementare obligatorii, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni, inclusiv din partea altor persoane.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal, statuează că pedeapsa individualizată de prima instanță și menținută de cea de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzută de art. 61 alin. (2) Cod penal și anume restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Fetcu A. în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Fetcu Andrian în numele inculpatului Vrancean Boris, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Vrancean Boris Procopii**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 28 octombrie 2015.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie